

Nr 13.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändring i lagen den 29 juni 1946 (nr 431) om folkpensionering, m. m., jämte i ämnet väckta motioner.

Genom en den 4 januari 1954 dagtecknad proposition, nr 66, vilken hänvisats till lagutskott och behandlats av andra lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade förslag till

1) lag angående ändring i lagen den 29 juni 1946 (nr 431) om folkpensionering;

2) lag angående ändring i lagen den 30 juni 1947 (nr 398) om kommunernas bidrag till kostnaderna för folkpensioneringen; samt

3) lag angående ändring i lagen den 20 mars 1936 (nr 56) om socialregister.

I fråga om propositionens huvudsakliga innehåll må här anmärkas följande.

I propositionen föreslås, att det enligt lagen om folkpensionering till dem som är blinda utgående blindtillägget skall höjas från 700 kr. till 1 000 kr. om året samt att, i motsats till vad nu gäller, tillägget i fortsättningen ej skall räknas som inkomst vid fastställandet av inkomstprövad folkpension. För andra, som före 60 års ålder blivit svårt invalidiserade, föreslås införandet av ett särskilt tillägg, betecknat vårdtillägg, å 1 000 kr. om året. Detta tillägg, som ej heller skall anses såsom inkomst enligt folkpensioneringslagen, avses ej skola utgå till dem som stadigvarande vårdas å anstalt.

Kommunerna föreslås skola bidra till kostnaderna för vårdtilläggen i samma omfattning som till utgifterna för tilläggs pensionerna.

Förslaget, som avses träda i kraft den 1 juli 1954, beräknas medföra en årlig kostnadsökning å omkring 4 milj. kr., varav staten skulle svara för i runt tal 3 milj. kr. och kommunerna för återstoden.

De vid propositionen fogade författningsförslagen är av följande lydelse:

Förslag

till

Lag

angående ändring i lagen den 29 juni 1946 (nr 431) om folkpensionering.

Härigenom förordnas, att 9 och 10 §§, 13 § 1 mom., 14 § 1 mom., 15, 16, 33 och 36 §§ lagen den 29 juni 1946 om folkpensionering¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Gällande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

9 §.

Har gift — — — — — utgående folkpensionen.

Vad nu sagts skall ej gälla den som uppbär blindtillägg enligt 10 §.

Vad nu sagts skall ej gälla den som uppbär blindtillägg eller vårdtillägg enligt 10 §.

10 §.

Pensionsberättigad som lider av sådan blindhet som i 3 § 2 mom. sagts och som blivit blind före fyllda sextio år skall utöver honom eljest tillkommande folkpension erhålla blindtillägg med 700 kronor om året.

1 mom. Pensionsberättigad som lider av sådan blindhet som i 3 § 2 mom. sagts och som blivit blind före fyllda sextio år skall utöver honom eljest tillkommande folkpension erhålla blindtillägg med 1 000 kronor om året.

Blindtillägg må — — — — — är skolpliktig.

2 mom. Pensionsberättigad som i annat fall än som avses i 1 mom. är ur stånd att reda sig själv och på grund härav är i behov av ständig tillsyn och vård skall, om behovet därav uppkommit före det han fyllt 60 år, utöver honom eljest tillkommande folkpension erhålla vårdtillägg med 1 000 kronor om året.

Vårdtillägg må ej utgå till den som stadigvarande vårdas å anstalt tillhörande staten eller kommun eller å enskild anstalt till vars drift statsbidrag utgår eller ock genom anstaltens försorg utom densamma.

¹ Senaste lydelse se SFS 1952: 396.

(Gällande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

13 §.

1 mom. Med årsinkomst avses i denna lag all den inkomst, för år räknad, som någon skäligen kan antagas komma att under den närmaste tiden åtnjuta. Såsom inkomst räknas icke *annan* folkpensionsförmån *än blindtillägg och ej heller* allmänt barnbidrag eller understöd som någon på grund av skyldskap eller svägerlag må vara föranledd att utgiva.

1 mom. Med årsinkomst avses i denna lag all den inkomst, för år räknad, som någon skäligen kan antagas komma att under den närmaste tiden åtnjuta. Såsom inkomst räknas icke folkpensionsförmån, allmänt barnbidrag eller understöd som någon på grund av skyldskap eller svägerlag må vara föranledd att utgiva.

14 §.

1 mom. Befinnes arbetsförmågan — — — folkpension indragas.
Åtnjuter pensionsberättigad — — — — — del därav.

Om förhållandena för den som åtnjuter vårdtillägg så ändrats att rätt därtill ej längre föreligger, indrages tillägget.

15 §.

Den som åtnjuter tilläggspension, änkepension, hustrutillägg eller kommunalt bostadstillägg är pliktig att, om hans eller hans makes ekonomiska förhållanden väsentligt förbättrats, utan oskäligt dröjsmål meddela detta till pensionsstyrelsen eller pensionsnämndens ordförande i det pensionsdistrikt, där han senast blivit mantalsskriven. Enahanda skyldighet åligger honom, om han åtnjuter kommunalt bostadstillägg och mantalsskrives å annan ort än tillförne, så ock om han ingår äktenskap eller om hans äktenskap upplöses genom makens död eller annorledes. *Åtnjuter någon invalidpension eller sjukbidrag, vare han pliktig att, om hans arbetsförmåga väsentligt förbättrats, göra anmälan som nu sagts.*

Den som åtnjuter tilläggspension, änkepension, hustrutillägg eller kommunalt bostadstillägg är pliktig att, om hans eller hans makes ekonomiska förhållanden väsentligt förbättrats, utan oskäligt dröjsmål meddela detta till pensionsstyrelsen eller pensionsnämndens ordförande i det pensionsdistrikt, där han senast blivit mantalsskriven. Enahanda skyldighet åligger honom, om han åtnjuter kommunalt bostadstillägg och mantalsskrives å annan ort än tillförne, så ock om han ingår äktenskap eller om hans äktenskap upplöses genom makens död eller annorledes. *Anmälan som nu sagts skall ock göras av den som åtnjuter invalidpension eller sjukbidrag, om hans arbetsförmåga väsentligt förbättrats, samt av den som åtnjuter*

(Gällande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

*vårdtillägg, om förhållandena så
ändrats att rätten till tillägget därav
påverkas.*

I första — — — — — person anmälningsskyldig.

16 §.

För pensionsberättigad — — — — — ny ansökning.

Vad nu — — — — — avhänt sig.

Har någon försummat den honom enligt 15 § åvilande skyldigheten att meddela upplysning om förändrade förhållanden, må, där försummelsen inverkat på rätten till eller beloppet av folkpensionen och icke kan anses ursäktlig, ansökning om tilläggs-pension, änkepension, hustrutillägg eller kommunalt bostadstillägg avslås och redan beviljad sådan förmån indragas så som i första stycket stadgats.

Har någon försummat den honom enligt 15 § åvilande skyldigheten att meddela upplysning om förändrade förhållanden, må, där försummelsen inverkat på rätten till eller beloppet av folkpensionen och icke kan anses ursäktlig, ansökning om tilläggs-pension, änkepension, hustrutillägg, *vårdtillägg* eller kommunalt bostads-tillägg avslås och redan beviljad sådan förmån indragas så som i första stycket stadgats.

Vägrar någon — — — — — denna påföljd.

33 §.

Ansökning om — — — — — blivit mantalsskriven.

Ansökningen, som — — — — — till sökanden.

Vid ansökningen skall fogas präst-bevis enligt fastställt formulär eller, där hinder därför möter, annat bevis, som pensionsstyrelsen må finna skäl godtaga. Avser ansökningen invalidpension, sjukbidrag *eller* blindtillägg, skall sökanden, där ej särskilda skäl till annat föranleda, undergå läkarundersökning enligt de närmare bestämmelser pensionsstyrelsen meddelar.

Vid ansökningen skall fogas präst-bevis enligt fastställt formulär eller, där hinder därför möter, annat bevis, som pensionsstyrelsen må finna skäl godtaga. Avser ansökningen invalidpension, sjukbidrag, blindtillägg *eller vårdtillägg*, skall sökanden, där ej särskilda skäl till annat föranleda, undergå läkarundersökning enligt de närmare bestämmelser pensionsstyrelsen meddelar.

Vad angående — — — — — pensionsnämnden påfordras.

36 §.

Finner pensionsstyrelsen — — — — — pensionens utbetalande.

Pensionsnämnds beslut i ärende rörande ansökning om invalidpen-

Pensionsnämnds beslut i ärende rörande ansökning om invalidpen-

(Gällande lydelse:)

sion, sjukbidrag eller blindtillägg skall, vare sig besvär över beslutet anförts eller ej, granskas av pensionsstyrelsen. Finnes beslutet vara lagligen grundat, skall styrelsen fastställa detsamma. I annat fall skall styrelsen, där ej på grund av anförda besvär rättelse kan ske, återförvisa ärendet till förnyad prövning; dock att där beslutet finnes hava blivit felaktigt endast i följd av felräkning, misskrivning eller annan dylik uppenbar oriktighet, pensionsstyrelsen må utan återförvisning verkställa nödig rättelse. Utan återförvisning må pensionsstyrelsen jämväl förordna att i stället för invalidpension sjukbidrag skall utgå samt besluta om ändring av den tidpunkt, intill vilken sådant bidrag längst må utgå.

Om pensionsstyrelsen — — — — — därom utfärdar.
 Där i — — — — — förnyad prövning.
 Skall i — — — — — av pensionen.
 Där pensionsstyrelsen — — — — — styrelsen bestämmer.
 Vad angående — — — — — meddelat beslut.

(Föreslagen lydelse:)

sion, sjukbidrag, blindtillägg eller vårdtillägg skall, vare sig besvär över beslutet anförts eller ej, granskas av pensionsstyrelsen. Finnes beslutet vara lagligen grundat, skall styrelsen fastställa detsamma. I annat fall skall styrelsen, där ej på grund av anförda besvär rättelse kan ske, återförvisa ärendet till förnyad prövning; dock att där beslutet finnes hava blivit felaktigt endast i följd av felräkning, misskrivning eller annan dylik uppenbar oriktighet, pensionsstyrelsen må utan återförvisning verkställa nödig rättelse. Utan återförvisning må pensionsstyrelsen jämväl förordna dels om utbyte av invalidpension mot sjukbidrag samt om ändring av den tidpunkt, intill vilken sådant bidrag längst må utgå, dels ock om utbyte av blindtillägg mot vårdtillägg eller omvänt.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1954.

Pensionsstyrelsen har att, utan särskild ansökan därom, omräkna vid lagens ikraftträdande utgående folkpensioner i enlighet med bestämmelserna i 10 § 1 mom. och 13 § 1 mom. i deras nya lydelse.

Förslag

till

Lag

angående ändring i lagen den 30 juni 1947 (nr 398) om kommunernas
bidrag till kostnaderna för folkpensioneringen.

Härigenom förordnas, att 1 och 3 §§ lagen den 30 juni 1947 om kommunernas bidrag till kostnaderna för folkpensioneringen¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Gällande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

1 §.

Kommun skall för varje kalenderår bidraga till kostnaderna för pensioner enligt lagen den 29 juni 1946 (nr 431) om folkpensionering med *d e l s* viss andel, motsvarande tre tjugondels procent för varje fullt tiotal skatteören per invånare i kommunen, av kostnaden för tilläggs-pensioner, änkepensioner *och* hustrutillägg, som under året utbetalats för inom kommunen mantalsskrivna pensionsberättigade, dock högst tre femtedelar av nämnda kostnad,

d e l s o c k viss andel, motsvarande en femtedels procent för varje fullt tiotal skatteören per invånare i kommunen, av kostnaden för kommunala bostadstillägg, som under året utbetalats för pensionsberättigade, mantalsskrivna inom kommunen, dock högst tre femtedelar och lägst en fjärdedel av sagda kostnad.

Därest tilläggs-pensioner, — — — — — indextillägg därå.

Kommun skall för varje kalenderår bidraga till kostnaderna för pensioner enligt lagen den 29 juni 1946 (nr 431) om folkpensionering med *d e l s* viss andel, motsvarande tre tjugondels procent för varje fullt tiotal skatteören per invånare i kommunen, av kostnaden för tilläggs-pensioner, änkepensioner, hustrutillägg *och vårdtillägg*, som under året utbetalats för inom kommunen mantalsskrivna pensionsberättigade, dock högst tre femtedelar av nämnda kostnad,

d e l s o c k viss andel, motsvarande en femtedels procent för varje fullt tiotal skatteören per invånare i kommunen, av kostnaden för kommunala bostadstillägg, som under året utbetalats för pensionsberättigade, mantalsskrivna inom kommunen, dock högst tre femtedelar och lägst en fjärdedel av sagda kostnad.

¹ Senaste lydelse se SFS 1952: 397.

(Gällande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

3 §.

Varje kommuns bidrag uträknas av pensionsstyrelsen. Därvid skall en tolfedel av pensionsberättigad årligen tillkommande tilläggspension, änkepension och hustrutillägg, i förekommande fall jämte indextillägg, ävensom kommunalt bostadstillägg anses belöpa på varje månad. Angående tid och sätt för gäldande av kommunbidrag förordnar Konungen.

Varje kommuns bidrag uträknas av pensionsstyrelsen. Därvid skall en tolfedel av pensionsberättigad årligen tillkommande tilläggspension, änkepension, hustrutillägg och vårdtillägg, i förekommande fall jämte indextillägg, ävensom kommunalt bostadstillägg anses belöpa på varje månad. Angående tid och sätt för gäldande av kommunbidrag förordnar Konungen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1954.

Förslag

till

Lag

angående ändring i lagen den 20 mars 1936 (nr 56) om socialregister.

Härigenom förordnas, att 2 och 4 §§ lagen den 20 mars 1936 om socialregister¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Gällande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

2 §.

I socialregistret skola antecknas:

1) de personer — — — — — — — — — — kommunens organ; 2) inom kommunen boende personer, vilka uppbära folkpension i form av tilläggs pension, änkepension, kommunalt bostadstillägg, hustrutillägg eller blindtillägg, bidrag enligt lagen om bidrag till änkor och änklingar med barn, mödrahjälp, särskilt barnbidrag eller bidragsförskott eller som med bidrag av allmänna medel åtnjuta sjukvård eller yrkesutbildning, varom i 14 § lagen om folkpensionering förmäles, för förebyggande eller hävande av höggradig nedsättning av arbetsförmågan; 3) personer, som — — — — — — — — — — i registret.	2) inom kommunen boende personer, vilka uppbära folkpension i form av tilläggs pension, änkepension, kommunalt bostadstillägg, hustrutillägg, blindtillägg eller vårdtillägg, bidrag enligt lagen om bidrag till änkor och änklingar med barn, mödrahjälp, särskilt barnbidrag eller bidragsförskott eller som med bidrag av allmänna medel åtnjuta sjukvård eller yrkesutbildning, varom i 14 § lagen om folkpensionering förmäles, för förebyggande eller hävande av höggradig nedsättning av arbetsförmågan;

4 §.

Beslutar kommunalt organ, att hjälp skall utgå till viss person, skall beslutet omedelbart delgivas det registerförande organet. Sådan delgivningsplikt åligger pensionsnämndens ordförande i fråga om folkpension

Beslutar kommunalt organ, att hjälp skall utgå till viss person, skall beslutet omedelbart delgivas det registerförande organet. Sådan delgivningsplikt åligger pensionsnämndens ordförande i fråga om folkpension

¹ Senaste lydelse se SFS 1952: 400.

(Gällande lydelse:)

i form av tilläggspension, änkepen-
sion, kommunalt bostadstillägg,
hustrutillägg *eller* blindtillägg även-
som beträffande bidrag enligt lagen
om bidrag till änkor och änklingar
med barn, särskilt barnbidrag samt
bidrag av allmänna medel för sjuk-
vård eller yrkesutbildning, varom i
2 § 2) sägs, samt barnavårdsnämnd
i fråga om mödrahjälp och bidrags-
förskott.

(Föreslagen lydelse:)

i form av tilläggspension, änkepen-
sion, kommunalt bostadstillägg, hust-
rutillägg, blindtillägg *eller* *vårdtill-
lägg* ävensom beträffande bidrag en-
ligt lagen om bidrag till änkor och
änklingar med barn, särskilt barn-
bidrag samt bidrag av allmänna me-
del för sjukvård eller yrkesutbild-
ning, varom i 2 § 2) sägs, samt bar-
navårdsnämnd i fråga om mödra-
hjälp och bidragsförskott.

---

*Denna lag träder i kraft den 1 juli
1954.*

I samband med propositionen har väckts två motioner, nämligen nr 401 i första kammaren av herr *Andersson, Lars*, och herr *Näsgård* och nr 514 i andra kammaren av herr *Larsson* i Hedenäset *m. fl.*

I motionerna, som är likalydande, hemställes, »att riksdagen vid behand-
ling av Kungl. Maj:ts proposition nr 66 måtte 1) besluta att kostnaderna
för vårdtillägg helt må bekostas av statsmedel och uppdra åt vederbörande
utskott att utarbeta förslag till de ändringar av författningstext, som härav
föranledes, samt 2) hos Kungl. Maj:t begära en omprövning rörande för-
delningen av kostnaderna för folkpensioneringen mellan staten och kom-
munerna i enlighet med vad som i motionerna anförts».

Utskottet har i förevarande sammanhang behandlat motionerna såvitt
avser det under 1 gjorda yrkandet. Till yrkandet under 2 avser utskottet
att återkomma senare.

Beträffande de skäl motionärerna anført får utskottet hänvisa till motio-
nerna.

Gällande bestämmelser.

Lagen den 29 juni 1946 om folkpensionering (nr 431; ändr. 221/1947,
527/1947, 732/1948, 264/1950, 157/1951, 332/1951, 396/1952 och 291/1953)
skiljer mellan å ena sidan ålderspension, som utgår efter det den pen-
sionsberättigade fyllt 67 år, samt å andra sidan invalidpension, sjukbidrag
och änkepension, vilka förmåner utgår för tid dessförinnan.

Alderspension utgöres i första hand av allmän ålderspension.
Denna förmån är till storleken oberoende av vederbörandes inkomst och

förmögenhet. Efter den uppräknig av folkpensionerna, som kom till stånd genom lagen den 20 mars 1953 (nr 104) om höjning av folkpensioner m. m., utgör den allmänna ålderspensionen — bortsett från i det följande berörda särskilda tillägg, varmed den förhöjes — för gift pensionsberättigad, vars make jämväl åtnjuter folkpension eller till vars hustru utgår hustrutillägg, 1 120 (= 800 + 320) kr. samt för annan pensionsberättigad 1 400 (= 1 000 + 400) kr., allt för år räknat.

Invalidpension utgår till den som på grund av kropps- eller sinnessjukdom, sinnesslöhet, vanförhet eller annat lyte är ur stånd att försörja sig genom sådant arbete som motsvarar hans krafter och färdigheter, under förutsättning att nedsättningen av arbetsförmågan kan anses varaktig. Sjukbidrag åter tillkommer den som oavbrutet under minst sex månader lidit av sådan höggradig nedsättning av arbetsförmågan som erfordras för erhållande av invalidpension, om nedsättningen — utan att anses varaktig — kan antagas bli bestående ytterligare avsevärd tid. Sjukbidrag beviljas för viss tid, under det att invalidpension utgår tills vidare.

Invalidpension och sjukbidrag utgöres av grundpension och tilläggs-pension. Grundpensionen utgår med ett fixt belopp av 200 kr. om året. Tilläggs-pensionens storlek är däremot beroende av vederbörandes inkomstförhållanden och utgår med — 1953 års standardförhöjning inräknad — högst 920 (= 600 + 320) kr. om året för gift pensionsberättigad, vars make åtnjuter folkpension eller vars hustru uppbär hustrutillägg, samt med högst 1 200 (= 800 + 400) kr. om året för annan pensionsberättigad.

Änkepension utgår till änka och hustrutillägg till pensionsberättigad mans hustru, under förutsättning att rätt till folkpension ej eljest föreligger, att vederbörande uppnått viss ålder samt att äktenskapet varit av viss varaktighet. Båda dessa förmåner utgår efter inkomstprövning med högst 840 (= 600 + 240) kr. om året.

De angivna folkpensionsförmånerna höjes i förekommande fall med indextillägg, kommunalt bostadstillägg och blindtillägg.

F. n. utgör indextillägget 210 kr. för änkepensionsberättigad och för den som uppbär hustrutillägg, 280 kr. för gift pensionsberättigad, vars make jämväl åtnjuter folkpensionsförmån eller vars hustru uppbär hustrutillägg, samt 350 kr. för annan pensionsberättigad, allt för år räknat.

Varje kommun äger besluta, huruvida kommunalt bostadstillägg skall utgå i kommunen eller ej, ävensom bestämma tilläggets storlek samt grunderna i övrigt för beräkningen av tillägget. I sistnämnda avseende gäller dock vissa undantag, främst därutinnan att inkomstprövning av tillägget skall ske enligt folkpensioneringslagens regler.

Den som saknar synförmåga eller vars synförmåga, sedan ljusbrytningsfel rättats, är så nedsatt att han saknar ledsyn äger, utöver invalidpension

eller ålderspension, uppbära blindtillägg. En förutsättning är dock, att vederbörande blivit blind före fyllda 60 år. Blindtillägget utgör 700 kr. om året och är till storleken oberoende av den blindes inkomst och förmögenhet.

I det föregående har angivits, att vissa folkpensionsförmåner är beroende av inkomstprövning. Tilläggspension, änkepension, hustrutillägg och kommunalt bostadstillägg minskas nämligen med en tredjedel av den del av ogift pensionsberättigads årsinkomst, som ligger mellan 1 000 och 1 400 kr., och med två tredjedelar av inkomst därutöver. För gift pensionsberättigad är motsvarande gränsbelopp 750 resp. 1 050 kr. Rörande beräkningen av vederbörandes årsinkomst må här endast nämnas, att blindtillägg räknas såsom inkomst men däremot icke annan folkpensionsförmån, att förmögenhet överstigande 10 000 kr. (för gift pensionsberättigad 7 500 kr.) medför viss höjning av årsinkomsten samt att gift pensionssökandes årsinkomst och förmögenhet anses utgöra hälften av makarnas sammanlagda inkomst resp. förmögenhet.

Om gift pensionsberättigad, vars make ej åtnjuter folkpension, före sextio års ålder blivit helt oförmögen till arbete, kan viss dispens ges från inkomstprövningsreglerna. När särskilda skäl föranleder därtill må nämligen, även om enligt dessa regler ingen eller lägre tilläggspension skulle utgå, sådan pension tillerkännas vederbörande med högst 400 kr. om året, bortsett från indextillägg. Sådan förmån må utgå även om folkpension sedermera tillerkännes den pensionsberättigades make, dock endast i den mån makarnas sammanlagda pensionsförmåner icke därigenom kommer att överstiga beloppet av den tidigare utgående folkpensionen. Den berörda dispensregeln, som återfinnes i 9 § folkpensioneringslagen, gäller ej den som uppbär blindtillägg.

Kostnaderna för folkpensionerna bestrides av staten med bidrag av kommunerna såvitt angår de inkomstprövade förmånerna. Kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna regleras genom *lagen den 30 juni 1947 om kommunernas bidrag till kostnaderna för folkpensioneringen* (nr 398; ändr. 266/1950, 159/1951 och 397/1952). Enligt denna lag skall kommun för varje kalenderår bidra till kostnaderna för sådana inkomstprövade förmåner utom kommunala bostadstillägg, som under året utbetalats till inom kommunen mantalsskrivna pensionsberättigade, med en andel som motsvarar $\frac{3}{20}$ procent för varje fullt tiotal skatteören per invånare i kommunen, dock högst med $\frac{3}{5}$ av kostnaden. Beträffande kostnaderna för kommunala bostadstillägg gäller motsvarande, dock att procentsatsen här i stället är $\frac{1}{5}$ procent och att även en minimigräns satts för kommunens delaktighet i kostnaden, nämligen lägst en fjärdedel. Allmän ålderspension jämte indextillägg därå ävensom grundpension och blindtillägg bekostas helt av staten.

Pensionsstyrelsens förslag.

Under senare år har i skilda sammanhang aktualiserats frågorna om att förstärka blindtilläggen inom folkpensioneringen samt bereda andra svårt invalidiserade än blinda ett motsvarande tillägg.

Enligt Kungl. Maj:ts beslut den 6 februari 1953 har ifrågavarande spörsmål utretts av pensionsstyrelsen, som den 3 november 1953 redovisat utredningsuppdraget genom avgivandet av ett förslag i ämnet. Detta förslag har sedermera remissbehandlats i sedvanlig ordning. Huvudinnehållet i förslaget och yttrandena anges i korthet i föredragande departementschefens nedan intagna yttrande. För en närmare redogörelse må här hänvisas till propositionen s. 18—33.

Propositionen.

Föredragande departementschefen, statsrådet Sträng, framhåller efter en redogörelse för de på området gällande bestämmelserna, att blindtillägget icke höjts sedan folkpensioneringslagen kom till år 1946, men att de blinda det oaktat erhållit del i senare års förbättringar av folkpensionen, enär de blindas ålders- och invalidpensioner givetvis höjts i samma mån som andra folkpensionärers. Emellertid hade under senare år aktualiserats såväl en omprövning av blindtilläggets storlek som möjligheterna att låta tillägg komma ej blott blinda utan även andra svårt invalidiserade till del. Departementschefen fortsätter:

»Enligt Kungl. Maj:ts uppdrag har pensionsstyrelsen numera verkställt ifrågavarande omprövning. Denna utmynnar i ett förslag att det nuvarande blindtillägget skall bibehållas såsom en särskild folkpensionsförmån, reserverad för de blinda, men höjas från 700 kr. till 1 000 kr. om året samt att tillägget i fortsättningen ej skall räknas som inkomst vid fastställandet av inkomstprövad folkpensionsförmån. Vidare innebär förslaget att för andra svårt invalidiserade skall — i stället för den nuvarande förmånen enligt 9 § folkpensioneringslagen — införas två nya hjälpformer, betecknade hjälptillägg och vårdtillägg, om 1 000 kr. resp. 1 500 kr. per år.

Vad först angår den föreslagna höjningen av blindtillägget motsvarar denna drygt den efter år 1946 inträdda levnadskostnadsstegringen, sådan denna återspeglas i det pensionspristal, som ligger till grund för beräkningen av folkpensioneringens indextillägg. Detta tal har sedan nämnda år stigit från 100 till 138. Under remissbehandlingen av pensionsstyrelsens förslag i denna del har den angivna höjningen av blindtillägget allmänt tillstyrkts. De blindas förening har emellertid påyrkat en ytterligare höjning av blindtillägget, under åberopande av bl. a. att tillägget närmast avsåge att ersätta vissa personliga tjänster till de blinda och att dessa tjänster fördyrats i högre grad än levnadskostnaderna i allmänhet. Enligt min mening framstår dock en höjning till 1 000 kr. som väl avvägd. Här-

vidlag bör beaktas, att en sådan höjning måste ses i samband med frågan om privilegiering av blindtillägget i inkomstprövningshänseende. Att tillägget hittills räknats såsom inkomst enligt folkpensioneringslagen förklaras därav, att förmånen ursprungligen fattats såsom ett stöd främst åt arbetande blinda och därmed närmast som ett tillskott till den arbetsinkomst, som ju i övrigt verkar reducerande på de inkomstprövade folkpensionsförmånerna. Med hänsyn särskilt till den hämmande verkan på de blindas intresse att utnyttja sin arbetskraft, som synes kunna bli följden härav, förordar jag emellertid — i likhet med samtliga remissinstanser på ett undantag när — att blindtillägget i detta hänseende likställes med övriga folkpensionsförmåner.

Ett realiserande av pensionsstyrelsens nu ifrågavarande, av mig förordade förslag innebär en betydande förbättring av hjälpen till de blinda. Härom må hänvisas till de exempel pensionsstyrelsen lämnat och för vilka redogjorts i det föregående. Jag vill dock nämna, att om den blinde ej har annan inkomst eller också har så stor inkomst, att rätt till inkomstprövad folkpensionsförmån ej alls föreligger — i dessa fall inverkar ej den föreslagna privilegieringen av blindtillägget i inkomstprövningshänseende — så erhåller han en förbättring å 300 kr. om året. Har han däremot annan inkomst kan förbättringen uppgå till, för år räknat, 767 kr. för ogift eller för envar av två blinda makar och 533 kr. för blind, vars make ej uppbär folkpension.

Uppenbarligen föreligger det ett nära samband mellan frågan om förbättrade förmåner åt blinda och spørgsmålet om hjälp åt andra svårt invalidiserade personer. Pensionsstyrelsen har, såsom redan berörts, föreslagit, att även dessa senare bör inom folkpensioneringens ram erhålla ökad hjälp. Vid sin utredning har emellertid pensionsstyrelsen funnit, att det i fråga om dessa kategorier inte som beträffande de blinda går att med utgångspunkt från lytets art göra en avgränsning. Ej heller kan man enligt pensionsstyrelsens mening draga gränsen vid viss medicinsk invaliditetsgrad, eftersom invalidförmånerna enligt folkpensioneringslagen eljest ej är graderade enligt en sådan princip. Pensionsstyrelsen har i stället utgått från graden av invalidens behov av hjälp och vård från andra. För rätt till det föreslagna hjälptillägget om 1 000 kr. per år uppställs den förutsättningen, att invaliden skall för tillsyn och vård dagligen vara i oundgängligt behov av upprepad personlig hjälp. I fråga om det vårdtillägg, vars belopp föreslagits skola utgöra 1 500 kr. om året, är denna förutsättning skärpt sålunda, att behovet av tillsyn och vård skall kräva annan persons ständiga närvaro. Beträffande båda tilläggen skall vidare enligt förslaget såsom villkor gälla, att vederbörande är berättigad till invalidpension eller ålderspension från folkpensioneringen samt att hjälplöshetstillståndet inträffat före det han fyllt 60 år.

Emellertid ger förslaget möjlighet till viss dispens från de sålunda uppställda villkoren för rätt till hjälp- och vårdtillägg. När synnerliga skäl föranleder därtill, skall nämligen ett med hänsyn till omständigheterna avpassat hjälp- eller vårdtillägg, dock högst nyss angivna belopp, kunna utgå, därest behovet av personlig hjälp är betydande även om detsamma icke är så omfattande som förut sagts. I sådant fall skall tillägg kunna utgivas också därest rätt till folkpension ej alls föreligger eller om vederbörande blott är berättigad till sjukbidrag.

I en del remissyttranden — bl. a. i det yttrande som avgivits av socialstyrelsen — har mot förslaget anmärkts, att förutsättningarna för rätt till tillägg ej gjorts tillräckligt klara och att de ger rum för en alltför stor skälighetsprövning. Dessa anmärkningar synes mig befogade. Förslaget är enligt min mening till sina konsekvenser alltför svåröverskådligt, och jag anser mig därför böra förorda att reformen får en mera begränsad omfattning och en mera strikt utformning än pensionsstyrelsen tänkt sig. Enligt min mening bör villkoren för rätt till den nya hjälpformen vara enhetliga och bestämmas med utgångspunkt från vad pensionsstyrelsen upptagit beträffande det av styrelsen föreslagna vårdtillägget, dock med vissa jämkningar.

Till en början torde böra uppställas det villkoret, att vederbörande äger rätt till folkpension, d. v. s. att han uppbär invalidpension, sjukbidrag eller ålderspension. Att låta de sjukbidragsberättigades rätt till ifrågavarande tillägg bli beroende av dispens, såsom föreslagits, anser jag ej böra komma i fråga. I övrigt synes det riktigt, att personkretsen bestämmas med hänsyn till vård- och hjälpbehovet, därvid för rätt till tillägg synes böra fordras, att den person det gäller skall vara ur stånd att reda sig själv. Kravet härpå innebär, att invaliden skall vara i behov av hjälp från andra för vården om sin person och den dagliga livsföringen. Invaliditeten bör emellertid vara av kvalificerad art, och vederbörande bör i enlighet härmed vara i behov av ständig tillsyn och vård. Enbart den omständigheten att vederbörande tarvar hjälp vid av- och påklädning, vid måltider eller vissa förflyttningar kan icke anses fylla här uppställda kvalifikationsgrunder. Invaliditeten bör vara så svårartad, att den nödvändiggör mera fortlöpande tillsyn och vård, vilket dock icke bör tolkas så strängt att behov skall föreligga av annan persons oavbrutna närvaro. Förutsättningarna för rätt till tillägg bör anses uppfyllda även i de fall, då den vårdade för kortare stunder och tillfälligtvis kan lämnas utan tillsyn. Ej heller bör såsom en ovillkorlig förutsättning uppställas, att vederbörandes tillstånd kräver ständigt sängläge.

Enligt pensionsstyrelsens förslag skall — i likhet med vad som nu gäller beträffande såväl blindtillägget som förmånen enligt 9 § folkpensioneringslagen — krävas, att hjälplöshetstillståndet inträtt före det vederbörande fyllt 60 år. Förslaget har i denna del tillstyrkts eller lämnats utan erinran

i de flesta remissyttranden. I några yttranden har dock ifrågasatts, om ej åldersgränsen borde helt slopas eller också höjas till 67 år. I denna del anser jag mig emellertid, icke minst ur statsfinansiella synpunkter, böra godtaga pensionsstyrelsens förslag.

Däremot kan jag icke ansluta mig till pensionsstyrelsens förslag att från rätten till tillägg undantaga sådana fall, där hjälp kan lämnas av familjemedlem, som ej därigenom tvingas åsidosätta förvärvsarbete. En bestämmelse härom synes bli alltför svårtillämplig och kunna medföra ej avsedda konsekvenser. I likhet med vad pensionsstyrelsen föreslagit bör de varaktigt anstaltsvårdade undantagas från rätt till tillägg, när vården meddelas å statliga, statsunderstödda eller kommunala anstalter. I sådant fall bör nämligen den erforderliga vården erbjudas genom anstaltens försorg och ej göras beroende av den intagnes möjlighet att själv genom särskilda bidrag bekosta densamma.

Av vad jag nu anfört torde framgå, att jag funnit mig böra godtaga pensionsstyrelsens förslag att utforma den nya hjälpformen för andra svårt invalidiserade än blinda såsom ett från blindtillägget fristående tillägg. Jag har sålunda ej ansett mig kunna biträda ett i ett par remissyttranden väckt förslag om en enda gemensam hjälpform avseende alla kategorier av svårt invalidiserade. Anledningen härtill är dels att rätten till blindtillägget kan avgränsas på ett annat och mera konkret sätt än som är möjligt i fråga om det nya tillägget och dels att jag — på sätt närmare framgår av det följande — anser att den nya förmånen ej bör finansieras på samma sätt som blindtillägget.

Den nu ifrågavarande nya pensionsförmånen, som lämpligen synes böra benämnas *vårdtillägg*, bör enligt min mening fastställas till samma belopp som blindtillägget d. v. s. 1 000 kr. per år. I likhet med blindtillägget bör, såsom pensionsstyrelsen föreslagit, vårdtillägget ej vara indexreglerat eller inkomstprövat. Ej heller bör det räknas såsom inkomst vid inkomstprövningen av folkpensionerna.

Med hänsyn till det sätt, varpå det av mig förordade vårdtillägget utformats, och för undvikande av en samtidig försämring av hjälpen enligt gällande folkpensioneringslag torde den nuvarande förmånen enligt lagens 9 § böra lämnas orubbad.

Förmån enligt 9 § synes böra ersättas med vårdtillägg, när förutsättningarna för sådant tillägg föreligger. I särskilda fall kan det emellertid ställa sig något förmånligare för folkpensionären att åtnjuta förmån enligt 9 §, nämligen om denna utgår med maximalt belopp, d. v. s. 1 150 kr. per år. Dessa fall torde dock kunna uppmärksammas så att frågan löses på det för vederbörande gynnsammaste sättet.

Pensionsstyrelsen har i sitt förslag ej närmare behandlat frågan om rätt till hjälpplöshetstillägg från såväl olycksfallsförsäkringen (yrkesskadeför-

säkringen) som folkpensioneringen. Av vad jag anfört i det föregående framgår, att den som på grund av olycksfall i arbete skadats så svårt att han blivit i behov av särskild vård f. n. kan få livräntan höjd genom ett — efter graden av hjälplöshet beräknat — särskilt vårdbidrag om högst 1 800 kr. om året. I praktiken brukar den tid, för vilken sådant bidrag utgår, som regel ej omfatta den skadades återstående livstid utan endast avse viss skälig tid, intill dess vederbörande kunnat vänja sig vid skadan. Beträffande blinda brukar sålunda vårdbidrag utgå under högst tre år.

Enligt det förslag till lag om yrkesskadeförsäkring, som den 13 november 1953 remitterats till lagrådet, skall försäkrad, som till följd av yrkesskada under längre tid blir ur stånd att reda sig själv, kunna — utöver sjukpenning och livränta — få ett vårdbidrag om högst 5 kr. per dag, därest den skadade uppbär sjukpenning, och 1 800 kr. per år, om han uppbär livränta. I förslaget har vidare intagits ett stadgande, att vid bidragets bestämmande hänsyn skall tagas till förmån, som den skadade för motsvarande ändamål åtnjuter jämlikt lagen om folkpensionering. Till detta stadgande saknas motsvarighet i den nuvarande olycksfallsförsäkringslagstiftningen.

I remissyttrandena i förevarande ärende har försäkringsrådet och riksförsäkringsanstalten behandlat spörsmålet om förebyggande av dubbelkompensation i dessa hjälplöshetsfall. Försäkringsrådet har föreslagit en lösning i linje med den som följts i nyssnämnda lagförslag, under det att riksförsäkringsanstalten förordat en reglering av frågan i folkpensioneringslagen. Jag har i detta ärende förordat, att folkpensioneringens blind- och vårdtillägg skall utgå med fixt belopp, under det att enligt den föreslagna yrkesskadeförsäkringslagen vårdbidraget kan till beloppet variera. Härav följer att enligt min mening frågan om dubbelkompensation i förevarande hänseende måste lösas så, att erforderlig jämkning i förekommande fall sker beträffande vårdbidraget. De nu föreslagna förbättringarna av folkpensionsförmånerna synes böra träda i kraft den 1 juli 1954, d. v. s. ett halvt år före den nya yrkesskadeförsäkringslagens genomförande. Att för nämnda halvår införa en motsvarande regel i den nuvarande olycksfallsförsäkringslagstiftningen anser jag icke erforderligt.

Emellertid är den nya yrkesskadeförsäkringslagen ej avsedd att äga tillämpning på skador, som inträffat före lagens ikraftträdande. Beträffande sådana skador blir sålunda den föreslagna avräkningsregeln ej tillämplig. Med hänsyn till det tämligen ringa antalet av dessa vårdbidragsfall — det rör sig ej mer än om något 100-tal fall — och den regelmässigt gjorda tidsbegränsningen av rätten till sådant bidrag synes det knappast vara nödvändigt med en speciell regel till förhindrande av överkompensation i dessa fall.

I detta sammanhang vill jag erinra om att jag i årets statsverksproposition under anslaget till Arbetsmarknadsstyrelsens arbetsvårdsverksamhet

(femte huvudtiteln punkt 55) med anledning av gjorda framställningar förordad, att vid bestämmande av utbildningsbidrag till partiellt arbetsföra m. fl. hänsyn ej skall tagas till blind- och vårdtilläggen.

Innan jag härefter övergår till kostnadsfrågan vill jag nämna, att pensionsstyrelsen liksom några remissorgan berört frågan om en höjning jämväl av grundpensionen ävensom spörsmålet om utvidgad bidragsverksamhet till mekaniska hjälpmedel åt svårt invaliderade. Till dessa frågor är jag emellertid ej beredd att taga ställning i detta sammanhang.

Kostnadsökningen till följd av den föreslagna privilegieringen av blindtillägget i inkomstprövningshänseende har pensionsstyrelsen beräknat till omkring 400 000 kr. om året. Den ökning av inkomstprövade folkpensionsförmåner, som blir följden av denna privilegiering, bör givetvis bestridas på samma sätt som kostnaderna för inkomstprövade pensionsförmåner i övrigt, d. v. s. av staten och kommunerna enligt de i kommunbidragslagen angivna grunderna. Att, såsom ifrågasatts i ett par remissyttranden, verkställa en omprövning av dessa grunder torde i detta sammanhang icke kunna komma i fråga. Härav följer att staten får svara för omkring $\frac{6}{10}$ av nämnda merutgift eller ca 240 000 kr., under det att kommunerna får svara för $\frac{4}{10}$ eller ca 160 000 kr., allt per år.

Höjningen av blindtilläggen beräknas medföra en årlig merutgift av omkring 1 100 000 kr. Eftersom staten nu helt bekostar blindtilläggen, bör staten även svara för hela kostnaden för höjningen av dessa tillägg.

Kostnaderna för de nya vårdtilläggen är betydligt vanskligare att beräkna. Pensionsstyrelsen har med ledning av antalet personer, som är berättigade till förmåner enligt 9 § folkpensioneringslagen, samt erfarenheterna från motsvarande danska hjälpformer gjort den uppskattningen, att ca 4 000 personer skulle bli berättigade till de av pensionsstyrelsen föreslagna hjälptilläggen samt ca 1 000 personer berättigade till vårdtillägg. Denna uppskattning är — såsom pensionsstyrelsen även framhåller — mycket osäker. Med den konstruktion jag förordad beträffande vårdtillägget har jag ansett mig böra uppskattningsvis räkna med allra högst 3 000 vårdtilläggsberättigade personer och följaktligen en årskostnad för vårdtilläggen av högst 3 000 000 kr. Av de enligt 9 § folkpensioneringslagen utgående förmånerna, vilka f. n. kostar ca 1 000 000 kr. om året, torde omkring hälften komma att ersättas av vårdtillägg; och sålunda kan den av vårdtilläggen föranledda kostnadsökningen för det allmänna beräknas till (3 000 000 — 500 000 =) ca 2 500 000 kr. om året.

I överensstämmelse med vad pensionsstyrelsen föreslagit förordar jag, att kostnaderna för vårdtilläggen fördelas mellan staten och kommunerna enligt grunderna i kommunbidragslagen. De skäl, som huvudsakligen anförts för kommunernas deltagande i finansieringen av vissa pensionsförmåner, 2 — *Bihang till riksdagens protokoll 1954. 9 saml. 2 avd. Nr 13.*

nämligen att därigenom befordras en noggrann och effektiv prövning inom pensionsnämnderna av de på förmånernas storlek inverkan omständigheterna, synes nämligen äga särskild giltighet i fråga om vårdtilläggen. Här blir det av synnerlig vikt med prövning av förhållandena i varje särskilt fall. Av den nyss angivna kostnaden för vårdtilläggen skulle sålunda $\frac{1}{10}$ eller ca 1 500 000 kr. komma på staten och ca $\frac{4}{10}$ eller ca 1 000 000 kr. på kommunerna.

Den sammanlagda årliga kostnadsökningen för blind- och vårdtilläggen skulle med utgångspunkt från det anförda för statens del bli (240 000 + 1 100 000 + 1 500 000 =) ca 2 840 000 kr., eller avrundat uppåt omkring 3 milj. kr. samt för kommunernas vidkommande (160 000 + 1 000 000 =) 1 160 000 kr.

Reformen avses som förut nämnts att träda i kraft den 1 juli 1954. Någon eftersläpning av kostnaderna under det första året torde man ej böra räkna med. I övergångsbestämmelserna föreslås nämligen ett stadgande, att pensionsstyrelsen utan särskild ansökan därom skall omräkna vid ikraftträdandet utgående folkpensioner enligt de nya bestämmelserna. Dröjsmål med att ansöka om det nya vårdtillägget uppväges till stor del därav, att förmånen enligt 38 § 1 mom. folkpensioneringslagen utgives retroaktivt under tre månader före ansökningen, därest rätt till förmån förelegat under denna tid.»

Utskottet.

Det framstår för utskottet som angeläget att en förbättring av blindtillägget kommer till stånd samt att en motsvarande hjälpform, avsedd för andra svårt invalidiserade än blinda, införes. Utskottet hälsar därför med tillfredsställelse att förslag härom framlagts.

Blindtilläggets belopp fastställdes vid den nya folkpensioneringslagens tillkomst 1946 till 700 kronor för år och har därefter ej höjts. Enligt propositionens förslag skall tillägget från den 1 juli 1954 utgå med 1 000 kronor. Därjämte föreslås den ändringen i gällande bestämmelser, att tillägget icke längre skall räknas som inkomst vid bestämmande av inkomstprövade folkpensionsförmåner. Privilegieringen av blindtillägget i inkomstprövningshänseende innebär, såsom departementschefen utvecklar, att förbättringen kan — beroende på den blindes inkomstförhållanden i övrigt — avsevärt överstiga det belopp å 300 kronor, varmed tillägget föreslås höjt.

Utskottet tillstyrker den föreslagna höjningen.

Blindtillägget är för närvarande den enda folkpensionsförmån, som betraktas såsom inkomst enligt folkpensioneringslagen och som därigenom kan verka reducerande på de inkomstprövade pensionsförmånerna. Den nu gällande bestämmelsen härom kan befaras inverka menligt på de blindas intresse av att skaffa sig arbetsinkomst. Bl. a. med hänsyn härtill finner

utskottet det motiverat att såsom föreslagits likställa blindtillägget med övriga folkpensionsförmåner vid inkomstprövningen.

Vad beträffar hjälp åt andra svårt invaliderade än blinda innebär propositionens förslag, att ett för dessa avsett vårdtillägg å 1 000 kronor tillskapas inom folkpensioneringens ram. För rätt till detta tillägg förutsättes enligt förslaget bl. a., att den person det gäller är ur stånd att reda sig själv och på grund härav är i behov av ständig tillsyn och vård.

Givetvis finns det bland invaliderna ett avsevärt behov av ekonomisk hjälp för tillsyn och vård även utanför den förhållandevis snäva kretsen av dem, som enligt förslaget skall kunna erhålla tillägg. Det hade därför enligt utskottets mening varit önskvärt, att hjälpen kunnat få en vidare omfattning. Svårigheterna att då finna en tillfredsställande gränsdragning är emellertid uppenbara. Man har här icke som beträffande de blinda att göra med en relativt klart avgränsad och efter medicinska grunder fastställbar grupp utan är för gränsdragningen hänvisad till bedömningsgrunder, vilka i långt högre grad kan ge rum för olika uppfattningar. Att lagen lämnar tydlig vägledning är därför särskilt viktigt. Det bör även beaktas, att man inför en ny hjälpform, vars omfattning endast högst ungefärligt kan beräknas i förväg, och som ställer pensionsnämnderna inför delvis nya problem. Med hänsyn härtill synes det utskottet vara att anbefalla, att reformen från början begränsas på sätt föreslagits i propositionen.

Enligt förslaget skall vårdtillägget förbehållas dem, vilkas vårdbehov uppkommit innan de fyllt 60 år. En motsvarande föreskrift gäller nu med avseende å rätt till blindtillägg och förmån enligt 9 § folkpensioneringslagen.

I en del remissyttranden har förordats att den för rätt till vårdtillägg föreslagna åldersgränsen slopas eller i vart fall höjes till 67 år.

Att slopa åldersgränsen synes utskottet ej vara lämpligt. Behov av hjälp för personlig vård uppkommer förhållandevis ofta i de högre åldersgrupperna, och ett vårdtillägg för äldre skulle för många komma att framstå som en förhöjd ålderspension. Spörsmålet om vilka hjälpformer, som bör komma i fråga vid de under högre ålder inträffande hjälplöshetstillstånden, hör nära samman med åldrings- och kronikervårdfrågan över huvud taget och kan icke lösas vid förevarande mera begränsade reform. Var gränsen för rätt till tillägg bör sättas är en avvägningsfråga, om vilken olika meningar kan göra sig gällande. Utskottet har funnit sig kunna godtaga propositionens förslag men vill framhålla, att en omprövning kan ifrågakomma, sedan erfarenhet av reformens verkningar vunnits.

Utskottet godtager den avvägning av tilläggets belopp, som skett i propositionen.

De föreslagna reformerna beräknas medföra en årlig kostnadsökning på omkring fyra miljoner kronor. Härav skulle staten helt svara för den kostnad, som höjningen av blindtilläggen föranleder, vilken beräknas till

1 100 000 kronor om året, medan återstoden skulle fördelas mellan staten och kommunerna enligt grunderna i kommunbidragslagen.

Kostnaderna för blindtilläggen bör såsom hittills helt bestridas av statsmedel. Vad beträffar kostnaderna för vårdtilläggen finner utskottet i likhet med departementschefen, att samma skäl, som varit avgörande för kommunernas deltagande i kostnaden för vissa andra folkpensionsförmåner, äger giltighet även i fråga om vårdtilläggen. Utskottet kan därför icke biträda det i motionerna I: 401 och II: 514, under 1, gjorda yrkandet, att kostnaderna för vårdtilläggen helt skall bestridas av statsmedel, utan tillstyrker, att dessa kostnader fördelas mellan staten och kommunerna enligt grunderna i kommunbidragslagen.

Såsom ovan angivits avser utskottet att i annat sammanhang behandla det i motionerna I: 401 och II: 514, under 2, gjorda yrkandet angående en omprövning av fördelningen av folkpensionskostnaderna.

Propositionen föranleder i övrigt ingen erinran eller särskilt uttalande från utskottets sida.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen med avslag å motionerna I: 401 och II: 514, såvitt avser kostnaderna för vårdtillägget, måtte bifalla förevarande proposition.

Stockholm den 16 mars 1954.

På andra lagutskottets vägnar:

DAVID NORMAN.

Vid detta ärendes behandling har närvarit

från f ö r s t a kammaren: herrar Norman, Sunne*, Nils Elowsson*, fru Svenson*, herrar Axel E. Svensson, Lundgren, Grönkvist och Kronstrand;

från a n d r a kammaren: herrar Nilsson i Göteborg*, Hagård, Lundberg, Carlsson i Bakeröd*, fröken Höjer, herr Svensson i Göteborg, fröken Sandell och herr Königson.

---

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.